

Маріупольський
університет

ПРОГРАМА

співбесіди на 2026 рік

**зі спеціальності С2/052 «Політологія» ОПП
«Політологія» ОС Бакалавр, зі спеціальності
С2 Політологія ОПП «Політологія. Політична
аналітика та експертиза» ОС Магістр (для
осіб, які переводяться або поновлюються)**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА

співбесіди зі спеціальності С2/052 «Політологія» ОПП «Політологія» ОС Бакалавр,

**зі спеціальності С2 Політологія ОПП «Політологія. Політична аналітика та
експертиза» ОС Магістр**

(для осіб, які переводяться або поновлюються)

Затверджено:

на засіданні Вченої ради МДУ
протокол № 11 від 17.04.2026 р.

Київ, 2026

Програма співбесіди зі спеціальності співбесіди зі спеціальності С2/052 «Політологія» ОПП «Політологія» ОС Бакалавр, зі спеціальності С2 Політологія ОПП «Політологія. Політична аналітика та експертиза» ОС Магістр (для осіб, які переводяться або поновлюються). К. : МДУ, 2026. 14 с.

Укладачі: Булик М. В., к.політ.н., доцент кафедри; Константинова Ю. В., к.і.н., доцент кафедри; Балабанов К. В., д.політ.н., професор кафедри; Трофименко А.В., к.політ.н., доцент, доцент кафедри

Рецензенти:

Романцов В. М., доктор історичних наук, професор кафедри історичних дисциплін
Сабадаш Ю.С., доктор культурології, професор кафедри культурології.

Програма затверджена на засіданні кафедри політології та міжнародних відносин (протокол № 7 від 17 лютого 2026 р.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Блок питань для студентів, що переводяться або поновлюються на II-III курс спеціальності С2/052 Політологія ОС «Бакалавр».....	5
Блок питань для студентів, що переводяться або поновлюються на IV курс спеціальності 052 Політологія ОС «Бакалавр».....	8
Блок питань для студентів, що переводяться або поновлюються на спеціальність С2 Політологія ОС «Магістр».....	11
Критерії оцінювання відповідей.....	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Переведення, поновлення здобувачів на 2-4 курси та ОС «Магістр» зі спеціальності С2/052 Політологія відбувається за індивідуальною усною співбесідою із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо.

В програму співбесіди для студентів, що переводяться або поновлюються на II – III курс спеціальності «Політологія», включено питання з курсів «Політична психологія», «Загальна теорія держави та права», «Політична система сучасної України», «Вибірчі системи країн світу», «Політичні еліти та лідерство», які є нормативними дисциплінами циклів професійної підготовки.

В програму співбесіди для студентів, що переводяться або поновлюються на IV курс спеціальності «Політологія», включено питання з курсів «Історія та теорія політичних партій», «Політична регіоналістика», «Політичний менеджмент» які є нормативними дисциплінами циклів професійної підготовки.

В програму співбесіди для студентів, що переводяться або поновлюються на ОС «Магістр», включено питання з курсів «Сучасні політичні теорії», «Політична комунікація», «Методологія та організація наукових досліджень».

**БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АБО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ
НА II-III КУРС СПЕЦІАЛЬНОСТІ С2/052 ПОЛІТОЛОГІЯ ОС «БАКАЛАВР»**

1. Поняття та типи еліт
2. Класичні та сучасні теорії еліт
3. Функції та способи відбору (рекрутування) політичних еліт
4. Особливості сучасних політичних еліт
5. Поняття та типологія політичного лідерства
6. Теорії політичного лідерства
7. Функції та роль політичного лідерства в сучасному політичному розвитку країн
8. Роль політичного іміджу в розвитку політичного лідерства
9. Етапи формування політичної еліти України
10. Політичне лідерство в незалежній Україні
11. Загальна теорія держави як фундаментальна наука
12. Походження держави
13. Держава і державна влада
14. Правова та соціальна держава
15. Механізми держави і державний апарат
16. Державні органи влади України
17. Теорія демократії. Права людини
18. Загальне вчення про право
19. Правова система суспільства
20. Правове регулювання суспільних відносин
21. Права, свободи і обов'язки людини і громадянина
22. Нормативна основа правового регулювання
23. Реалізація права
24. Політична система суспільства: основні підходи до трактування
25. Моделі політичної системи
26. Політичний процес: суть та структура
27. Держава в політичній системі суспільства
28. Особливості становлення сучасної політичної системи в Україні
29. Політична організація українського суспільства
30. Верховна рада – парламент України
31. Інститут президентства в незалежній Україні
32. Кабінет міністрів України
33. Характерні тенденції формування багатопартійності в Україні. партійно-політичний спектр сучасної України
34. Співвідношення політичної культури і політичної системи. політична субкультура українців
35. Політична свідомість українського населення. політична соціалізація
36. Держава та громадянське суспільство у політичній системі сучасної України
37. Засоби масової інформації як складова політичної системи України
38. Проблеми та перспективи розвитку громадянського суспільства в Україні
39. Псефологія – наука про вибори. Виборчий процес
40. Поняття виборчої системи, її сутність та структура
41. Типи (моделі) виборчих систем
42. Виборча система країн СНД
43. Виборчі системи країн Західної Європи
44. Інститут виборів у державах Азії, Африки та Австралії
45. Виборчі системи держав Північної та Південної Америки
46. Політична психологія як наука та навчальна дисципліна
47. Основні етапи розвитку політичної психології

48. Політична психологія особистості
49. Політична психологія лідерства
50. Психологія малих та великих груп в політиці
51. Психологія влади. Мотивація влади в політичній психології
52. Системно-психологічні принципи ефективності та стійкості влади
53. Психологія технологій соціальних маніпуляцій
54. Управління політичною поведінкою за допомогою каналів масових комунікацій
55. Психологія політичного ПР
56. Психологія політичної реклами
57. Психологія політичного конфлікту

Список рекомендованої літератури

1. Акайомова А. Політичний імідж та основні його характеристики / А. Акайомова // Політичний менеджмент. – 2009. – № 5. — С. 29 – 34.
2. Волинка К. Г. Теорія держави і права: Навч. посіб. К.: МАУП, 2003. 240 с. URL: <http://personal.pu.if.ua/depart/Iryna.Malynovska/resource/file/%D0%92%D0%BE%D0%B%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20-%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D0%B0%D0%B2%D0%B0%2C%202003.pdf>
3. Гошовська В.А. Політичне лідерство: Навчальний посібник / В.А. Гошовська, Л.А. Пашко. — К. : НАДУ, 2013. — 112 с.
4. Елітознавство: підручник / за заг. ред. В.А. Гошовської. — К. : НАДУ, 2013. — 268 с.
5. Жаровська І.М. Сучасна теорія держави і права: традиційність та новаторство підходів. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/jun/5000/vnulpurn201683743.pdf>.
6. Загальна теорія держави і права: Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків : Право, 2011. 584 с.
7. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2015. 392 с. URL: <https://www.osce.org/uk/ukraine/283756?download=true>
8. Крюков О.І. Демократична модернізація системи влади в контексті діяльності політико-управлінської еліти [Електронний ресурс] – Режим доступу: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2010-2/doc/1/01.pdf>.
9. Кухта Б. Політичні еліти і лідери / Б. Кухта, Н. Теплоухова. – К. : КНЕУ, 1999. – 108 с.
10. Пахарев А. Теоретичні основи політичного лідерства в сучасній політичній науці. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=61&c=1330>
11. Пирен М.И. Основи політичної психології. – К., 2003.
12. Політична психологія та Іміджелогія. Навчально-методичний посібник /Автори: Лактіонов О. М., Хомуленко Т. Б. – Харків, 2009. – 94 с.
13. Політичні структури та процеси в сучасній Україні / Ф. М. Рудич, В. Б. Безверхий, М. Г. Кириченко та ін. — К., 1995.
14. Політологічний енциклопедичний словник / Упоряд. В.П.Горбатенко. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Генеза, 2004. – 736 с.
15. Роль еліт у трансформаційному суспільстві. – К., 2003. – 179 с.
16. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. – Львів: Тріада Плюс, 2004. – 392 с.

17. Рябов С. Г. Політичні вибори: Навч. посіб. — К.: Тандем, 1998. — 96 с.
18. Траверсе Т. М. Політична психологія: навчальний посібник / Т. М. Траверсе. — К.: Парламентське вид-во, 2013. — 240 с.
19. Троян С. С. Порівняльні політичні системи сучасності: Навч. посіб. — К.: НМЦВО, 2003. — 266 с.
20. Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин: Навчальний посібник. — 3-тє вид., доп. та випр. — Львів: Новий світ — 2007. — 360 с.

БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АБО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ НА IV КУРС СПЕЦІАЛЬНОСТІ 052 ПОЛІТОЛОГІЯ ОС «БАКАЛАВР»

1. Політичні партії і демократія, роль партій у житті суспільства.
2. Походження політичних партій. Суть поняття «політична партія».
3. Етапи історичного розвитку партій. Партії як аристократичні угруповання та політичні клуби.
4. Формування сучасної теорії політичних партій.
5. Формування сучасної теорії партійних систем.
6. Типологія політичних партій.
7. Партійне керівництво.
8. Теорія коаліцій.
9. Типологія партійних систем.
10. Способи аналізу партійних систем.
11. Регіон як об'єкт політичного аналізу.
12. Регіональна ідентичність і регіональна свідомість.
13. Регіоналізм та порівняльний аналіз моделей регіоналізації.
14. Держава як територіально-політична система.
15. Адміністративно-територіальна структура держави.
16. Територіально-політична децентралізація.
17. Регіональна та місцева влада в сучасній державі.
18. Аналіз регіонального політичного процесу в Україні.
19. Проблема вибору державно-територіального устрою України.
20. Політико-історичний розвиток української системи «центр-регіони».
21. Регіони України в європейському інтеграційному процесі: транскордонне співробітництво.
22. Українські регіони в контексті політико-військової кризи в Україні.
23. Теорії управління, становлення поглядів на управління в державі.
24. Проектування політичної кампанії.
25. Управління процесами мотивації, комунікації та структурування в політичній кампанії.
26. Політичне рішення: сутність і структура прийняття.
27. Політичне консультування.
28. Політичний іміджмейкінг.
29. Політичний брендинг.
30. Політичний PR і моделі комунікації.
31. Антикризовий менеджмент.
32. Партійна комунікація як необхідна умова налагодження ефективного функціонування політичних партій.
33. Виборча кампанія: суть та складові.
34. Інформаційне забезпечення виборчої кампанії. Електоральне прогнозування.
35. Масова комунікація в рамках виборчої кампанії і особиста комунікація з виборцями.
36. ЗМІ та політична реклама в виборчій кампанії.

Список рекомендованої літератури

1. Базовкін Є. Шляхи становлення, форми прояву багатопартійності // Політика і час, 1991, № 10.
2. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. Київ: МАУП, 2005 . 437 с.

3. Богданова В.Є. Теорія та практика політичного консультування в Україні в контексті розвитку демократичних інституцій. *Український соціум : [кол. монографія]* / за ред. В. С. Крисаченка; Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ: Знання України, 2005. С. 728-733
4. Богуш Д. Десять секретів політичних компаній. Навчальний посібник. Київ: Видав-во «Березовська», 2017. 168 с.
5. Бодуен Ж. Вступ до політології.- К., 1995.
6. Ворона П.В. Передвиборчі програми політичних партій: сучасний етап розвитку громадянського суспільства. *Актуальні проблеми державного управління*. 2008. № 2. С. 33-42. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2008-2/doc/1/04.pdf>.
7. Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика. Хрестоматія з сучасної зарубіжної соціології регіонів / Укладачі : Кононов І. Ф. (науковий редактор), Бородачов В. П., Топольськов Д. М. — Луганськ : Альма-матер-Знання, 2002. — 664 с.
8. Головатий М.Ф. Політичний менеджмент: Навч.посіб. Київ: МАУП, 2005. 264 с.
9. Горбатенко В. П. Прикладна політологія: навчальний посібник. Київ: Видавничий центр "Академія", 2008. 472 с.
10. Державна регіональна політика України : особливості та стратегічні пріоритети : Монографія / За ред. З. С. Варналія. — К. : НІСД, 2007. — 768 с.
11. Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь. Державне політичне правління і національна єдність: аналітична доповідь / за ред. О.М. Майбороди. — Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2017. — 248 с. ISBN 978-966-02-8447-0.
12. Донбас у системі інформаційної безпеки держави: регіональні особливості, зовнішні виклики, інструменти боротьби з антиукраїнською пропагандою / Аналітична доповідь. Донбас у системі інформаційної безпеки держави: регіональні особливості, зовнішні виклики, інструменти боротьби з антиукраїнською пропагандою / Аналітична доповідь. — К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. — 196 с. ISBN 978-966-02-7862-2.
13. Євтушенко О. Н., Присяжненко І. О. Політологічний вимір концепту «брендинг держави». *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]*. Сер.: Політологія. 2014. Т. 236, Вип. 224. С. 33-37.
14. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз / Ж. Зіллер. — [Пер. з фр. В. Ховхуна]. — К. : Основи, 1996. — 420 с.
15. Інформаційне забезпечення виборів. Основні види та засади інформаційного забезпечення виборів. URL: <http://test.irrp.org.ua/wp-content/uploads/2012/08/4.-Inform-zabezpechennya.pdf>.
16. Кармазіна М.С. Політичні ідентичності в сучасній Україні: міська громада Донецька. Кармазіна М.С. Політичні ідентичності в сучасній Україні: міська громада Донецька. — К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. — 232 с. ISBN 978-966-02-8037-3.
17. Колесников О. Політико-культурні чинники ефективності виборчих технологій в умовах українського політичного ринку. *Наукові записки ІПіЕНД Ім. І.Ф. Кураса НАН України*. Вип. 6(68). С. 263-277. URL: http://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/kolesnykov_polityko.pdf.
18. Корнієнко В.О., Денисюк С.Г. Імідж політичного лідера: проблеми формування та практичної реалізації: Монографія. Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2009. 145 с.
19. Литвин В. Партія як форма політичної організації суспільства // Політика і час. — 1993. - №1.
20. Лікарчук Н.В. Базові принципи маркетингових досліджень в політичній сфері. *Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки*. 2009. Випуск 46. С. 592-598. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/9112/104-Likarchuk.pdf?sequence=1>

21. Основи демократії. Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / За заг. ред. А. Колодій.- К.: Вид-во “Ай Бі”, 2002.- 684 с.
22. Основи етнодержавознавства / За ред. Ю. Римаренка. — К.: «Либідь», 1997. — 656 с.
23. Панченко Т. В. Принцип субсидіарності у сучасному демократичному розвитку : Монографія / Т. В. Панченко. — Х. : Майдан, 2011. — 366 с.
24. Панчук М. Етнополітичні процеси в Україні: регіональні особливості. – К.ІПЕНД НАНУ, 2011. – 396 с.
25. Політичні ідентичності в сучасній Україні / За ред. М.С. Кармазіної. – К.: ІПЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015. – 288 с. ISBN 978-966-02-7861-5.
26. Політологія. Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено)/ за ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016. 403 с.
27. Примуш М.В. Політичні партії: історія та теорія: Навч. Посібн.- К., 2008.- 416 с.
28. Регіоналізація і вибори як засоби удосконалення владних відносин в Україні : теорія і практика / За заг. ред. О. О. Дьоміна. — Х. : ХарРІ УАДУ «Магістр», 2003. — 580 с.
29. Сенктон Е. Системи міського управління / Ендрю Сенктон ; [перекл. з англ. С. Куц ; гол. ред. і автор передмови Дж. Перлін ; наук. ред. В. Пасісниченко]. — Харків : Центр освітніх ініціатив, 2001. — 96 с. — (Демократична освіта).
30. Хімченко О.Г. Політичні партії і виборчий процес в умовах розбудови демократичного суспільства: Навчальний посібник.- К.: Видавничий дім “Професіонал”, 2006.- 208 с.
31. Шведа Ю. Теорія політичних партій та партійних систем: Навч. Посібник.- Львів: Тріада плюс, 2004.- 528 с.

БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АБО ПОНОВЛЮЮТЬСЯ НА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ С2 ПОЛІТОЛОГІЯ ОС «МАГІСТР»

1. Політична комунікація: поняття та сутність, функції.
2. Роль комунікації в сфері політики.
3. Методи дослідження політичної комунікації.
4. Особливості політичної комунікації в умовах сучасного суспільства.
5. Етапи формування теорії політичної комунікації.
6. Особливості розвитку і становлення національного інформаційного простору України.
7. Сутність та структура державної інформаційної політики.
8. Поняття «методології» та її функції.
9. Роль теорії у науковому дослідженні.
10. Основні теоретичні школи у вивченні міжнародних підходів.
11. Поняття «наукового» методу.
12. Системний підхід у вивченні міжнародних відносин.
13. Принципи моделювання та його дослідження при вивченні міжнародних відносин.
14. Діяльність України в ООН.
15. Україна та ЄС.
16. Україна та НАТО.
17. Актуальні проблеми україно-російських відносин.
18. Сучасний характер україно-американських відносин.
19. Особливості відносин України з державами Південної Америки (Бразилія, Аргентина).
20. Україно-польські відносини на сучасному етапі.
21. Україно-британські відносини на сучасному етапі.
22. Особливості україно-турецьких відносин на сучасному етапі.
23. Роль України у боротьбі з міжнародним тероризмом.
24. Проблема трансформації НАТО на сучасному етапі.
25. Роль та місце України у вирішенні проблем Чорноморського регіону.
26. Глобальна діхотомія: Північ – Південь.
27. Політична модернізація в умовах глобального розвитку.
28. Україна та СНД.
29. Наукове дослідження. Процес наукового дослідження міжнародних відносин.
30. Наукове дослідження в сфері світової політики і міжнародних відносин.
31. Поняття теорії. Необхідність створення теорії.
32. Методологія наукових досліджень.
33. Методологія політичних наук.
34. Методи теоретичного рівня дослідження.
35. Методи емпіричного рівня дослідження.
36. Кількісний і якісний контент-аналіз.
37. Сучасна західна політологія як авангард світової політичної науки.
38. Чиказька політологічна школа. Чарльз Меріам та конкретні емпіричні та міждисциплінарні дослідження.
39. Концепція деліберативної демократії.
40. Поява біхевіоризму: «біхевіористична революція».
41. Постструктуралізм та постмодернізм у дослідженнях сутності політичних феноменів (М. Фуко, Ж. -Ф. Ліотар, А. Турен).

Список рекомендованої літератури

1. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. — К.: МАУП, 2005. — 440 с.

2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 230 с.
3. Грідіна І.М., Касьянова М.М. Методичний посібник з написання письмових робіт для студентів спеціальності «Міжнародні відносини». Донецьк: Донецький національний університет, 2013. 112 с.
4. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник / За науковою редакцією В. В. Різуна — К.: Центр Вільної Преси, 2010. — 258 с.
5. Корягін М. В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. Посібник. К.: Алерта, 2014. 622 с. URL: <http://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=5914>
6. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. - URL: http://dmeti.dp.ua/file/kdoczn_14517.pdf
7. Партико З. В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації. Запоріжжя: КПУ, 2015. 235 с.
8. Сукач М. К. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ : Леся, 2014. - 211 с.
9. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінювання вступного випробування здійснюється за 200-бальною шкалою (від 0 до 200 балів). Мінімальна кількість балів – 0. Максимальна кількість балів – 200. Прохідний бал – 100.

Відповідь студента зараховується в наступних випадках:

- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, відповідь на питання викладено в логічній послідовності, зроблено правильні висновки.
- Теоретичні питання розкрито в повному обсязі, але матеріал викладено в недостатній логічній послідовності або зроблені неправильні висновки.
- Частина питань розкрито не в повному обсязі, зроблені незначні помилки.

За результатами співбесіди відповідь студента не зараховується, якщо більша частина теоретичних питань не була висвітлена або всі питання повністю не розкриті.

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140 – 179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати

			інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180 – 200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.